

Συμβαίνει την Άνοιξη...

Η πρώτη μέρα του χρόνου για πολλούς λαούς **δεν είναι η 1η Γενάρη**. Πολλοί λαοί στον κόσμο πιστεύουν ότι η νέα χρονιά αρχίζει την άνοιξη.

Γιατί τότε φυτρώνουν νέα φυτά από τους σπόρους, τα δέντρα βγάζουν φύλλα και λουλούδια, η φύση ξυπνά.

Η πιο παλιά αναφορά σε γιορτή για τον καινούριο χρόνο έρχεται από το 2000 π.Χ. περίπου, από την αρχαία Μεσοποταμία. Γιόρταζαν την πρωτοχρονιά την εαρινή ισημερία: Το σημερινό Μάρτιο, όταν μέρα και νύχτα έχουν ίσο χρόνο μέσα στο 24ωρο.

* *Ανάγλυφο από τη Μεσοποταμία με το θεό του ήλιου.*

Ανάγλυφο από τη Μεσοποταμία, με τη μάχη ανάμεσα στον ταύρο, που συμβολίζει τη γη, και το λιοντάρι, που συμβολίζει τον ήλιο: η μάχη είναι ισότιμη, όπως φαίνεται στο ανάγλυφο, τη μέρα της ισημερίας, δηλαδή την πρωτοχρονιά .

Κατά τους πρώτους αιώνες της, η χριστιανική εκκλησία θεωρεί αρχή του έτους τον Ευαγγελισμό (25 Μαρτίου). Αργότερα καταδικάζει ως ειδωλολατρική την Πρωτοχρονιά της 1ης Ιανουαρίου.

Πριν δεις τη συνέχεια, βρες έναν παγκόσμιο χάρτη. Θα μπορέσεις έτσι να ανακαλύψεις τις χώρες με τις ανοιξιάτικες Πρωτοχρονιές. Σε αυτόν τον χάρτη με κόκκινο βέλος οι περιοχές που αναφέρονται στη συνέχεια.

Την 1η Απριλίου, οι απόγονοι των αρχαίων Ασσυρίων, που κατοικούν στα σύνορα της Συρίας, της Τουρκίας και του Ιράν, με παραδοσιακές στολές και χορούς, γιορτάζουν τη δική τους Πρωτοχρονιά.

Οι Ασσύριοι
σήμερα είναι
χριστιανοί,
γιορτάζουν όμως
σύμφωνα με το
αρχαίο περσικό
ημερολόγιο.

Γίνονται
ομαδικοί γάμοι,
γιατί η μέρα
θεωρείται τυχερή.

Το Νοβρούζ (Nowrūz), η Ιρανική Πρωτοχρονιά, είναι η πρώτη μέρα της Άνοιξης, η εαρινή ισημερία, στις 21 Μαρτίου. Η λέξη στα περσικά σημαίνει Νέα Μέρα. Πολλοί λαοί γιορτάζουν αυτή τη μέρα την πρωτοχρονιά: οι Αφγανοί, οι Κούρδοι, λαοί της κεντρικής Ασίας αλλά και των Βαλκανίων.

Η κοπέλα κρατάει γλάστρα με στάρι που μόλις έχει φυτρώσει και συμβολίζει την αναγέννηση.

Πολύ σημαντικό είναι το τραπέζι της μέρας αυτής. Περιλαμβάνει πάρα πολλά πράγματα, κι ανάμεσά τους-υποχρεωτικά- 7 είδη που αρχίζουν στα περσικά από Σ: φακές ή στάρι που συμβολίζουν την αναγέννηση, νομίσματα για τον πλούτο, έναν καθρέφτη για την τιμιότητα, ένα γλυκό από σίκαλη για την αφθονία, ξύδι για την υπομονή, σκόρδο για την υγεία, μήλα για την ομορφιά, ξηρούς καρπούς από το δέντρο τζιτζιφιά για την αγάπη. Στολίζουν το τραπέζι με υάκινθους και τουλίπες.

Ένα έθιμο των παραμονών της Ιρανικής Πρωτοχρονιάς είναι να ανάβουν φωτιές και να τις πηδούν, τραγουδώντας «Το γεμάτο υγεία κόκκινο χρώμα σου είναι δικό μου, και το δικό μου άρρωστο κίτρινο είναι δικό σου».

Τα παιδιά βγαίνουν στο δρόμο, χτυπούν κουτάλια πάνω σε πήλινα δοχεία και ζητούν κέρασμα.

Έτσι διώχνουν την κακοτυχία.

ISNA

ISNA/PHOTO:MEHDI GHASEMI

Οι Κούρδοι, λαός που ζει ανάμεσα στην Τουρκία, τη Συρία και το Ιράκ, γιορτάζουν το Νεβρόζ, όπως ονομάζουν τη δική τους Πρωτοχρονιά, σχεδόν όπως οι Ιρανοί, στις 21 Μαρτίου.

Η μέρα αυτή είναι και εθνική εορτή για τον κουρδικό λαό, σε ανάμνηση μιας παλιάς τους νίκης. Το Νεβρόζ θεωρείται η γιορτή της Άνοιξης, της Ελευθερίας και της Πρωτοχρονιάς ταυτόχρονα.

Πηγαίνουν σε
μεγάλες
οικογενειακές
παρέες στην
εξοχή, όπου
τρώνε και
χορεύουν για να
υποδεχτούν την
άνοιξη.

- Στο **Αφγανιστάν**, που έχουν την ίδια Πρωτοχρονιά, ετοιμάζουν μια φρουτοσαλάτα με 7 αποξηραμένους καρπούς: σταφίδες, τζίτζιφα, φιστίκια, φουντούκια, βερίκοκα, καρύδια και αμύγδαλα.
- Πλήθη κόσμου ταξιδεύουν μέχρι το μπλε τζαμί για τη γιορτή των κόκκινων λουλουδιών.

Στη **Ρωσία**, πριν αρχίσουν να ακολουθούν το σημερινό ημερολόγιο, γιόρταζαν την Πρωτοχρονιά το Μάρτιο. Εκείνη τη μέρα ήταν έθιμο όλα τα νιόπαντρα ζευγάρια να πηγαίνουν στα χωράφια, που ήταν ακόμα χιονισμένα: όπως ξεκίναγαν εκείνοι μια νέα ζωή, έτσι και η γη, που σε λίγο θα κάρπιζε.

Νεαρά αγόρια και κορίτσια περιφέρονταν στα χωριά κρατώντας πράσινα κλαδιά και λουλούδια και σε κάθε σπίτι έλεγαν τραγούδια, ενώ υπήρχε το συνήθειο να στολίζουν και να βάζουν αυγά, σύμβολα της νέας ζωής, έθιμο που αργότερα συνδέθηκε με το χριστιανικό Πάσχα.

Στη **Σρι Λάνκα**, η πρωτοχρονιά ονομάζεται **Σινχάλα** (Sinhala) και γιορτάζεται στις 13 ή 14 Απριλίου. Είναι το τέλος της εποχή της συγκομιδής των καρπών. Το τέλος του παλιού χρόνου και η αρχή του νέου, απέχουν αρκετές ώρες μεταξύ τους. Αυτές οι ώρες λέγονται νεκρή περίοδος. Τότε οι άνθρωποι δεν πρέπει να κάνουν τίποτα άλλο, παρά να προσεύχονται και να παίζουν ένα παραδοσιακό παιχνίδι, το *ραμπάνα*.

Μόλις ξεκινήσει ο νέος χρόνος ανάβουν μια λάμπα που καίει λάδι και καθαρίζουν το σπίτι. Συχνά στολίζουν τη λάμπα.

ColomboPage

Στα σπίτια ανάβουν φωτιά και ετοιμάζουν σε πήλινα δοχεία το Κιρι-μπάθ (ρόφημα από γάλα, ρύζι, γάλα καρύδας και αλάτι).

Πολλοί γυρίζουν στους δρόμους
παίζοντας κρουστά.

Σπάνε καρύδες
για το καλό.

Τα παιδιά ανεβαίνουν σε
στύλους για να πιάσουν δώρα.

Στις 13 ή 14 Απριλίου είναι και για τους Σιχ της **Ινδίας** πρωτοχρονιά. ονομάζεται Βαϊσάκι. Γιορτάζουν την επέτειο της ίδρυσης της θρησκείας τους αλλά και τη συγκομιδή των καρπών. Οι δρόμοι γεμίζουν ανθρώπους που πάνε να προσφέρουν λουλούδια στους ναούς. Την ίδια μέρα γιορτάζουν οι Σιχ σε όλο τον κόσμο.

Οι Σιχ, που ζουν στην **Ινδία**, κάνουν το Μάρτιο μια μεγάλη γιορτή, τη Χόλα Μαχάλα, που συμπίπτει με την αρχή της Άνοιξης. Η γιορτή κρατάει μια βδομάδα και περιλαμβάνει παραδοσιακά αγωνίσματα, μουσική και ανάγνωση θρησκευτικής ποίησης. Κατασκηνώνουν στη φύση και τρώνε μόνο φρούτα και λαχανικά.

Απριλίου, είναι η πρωτοχρονιά των **Ινδουιστών** (Θρησκεία της **Ινδίας**). Κρεμούν στην είσοδο του σπιτιού ένα ύφασμα με κεντήματα, σαν σημαία, που συμβολίζει τη νίκη του Ράμα, ιδρυτή της Θρησκείας τους. Νίκη του καλού απέναντι στο κακό. Το τοποθετούν πάνω σε ένα καλάμι μαζί με φύλλα από μάνγκο και λουλούδια. Στην κορφή τοποθετούν ανάποδα ένα μεταλλικό δοχείο. Είναι η εποχή που ο ήλιος γίνεται πιο ζεστός και ωριμάζουν τα μάνγκο, ο βασιλιάς των φρούτων για τους Ινδούς.

μάνγκο

Το παραδοσιακό φαγητό της μέρας πρέπει να είναι ταυτοχρόνως γλυκό, πικρό, ξινό, καυτερό, αλμυρό, όπως είναι η ζωή.

Περιέχει μάνγκο, λουλούδια του ινδικού δέντρου νεέμ, ζάχαρη, καυτερή πιπεριά, κομματάκια καρύδας, αλάτι.

Γυναίκες με παραδοσιακά ρούχα σε ιερή παρέλαση, για το νέο έτος.

Οι γυναίκες στολίζουν με ζωγραφιές από αλεύρι ρυζιού την είσοδο του σπιτιού και ανάβουν ένα λυχνάρι για να φέρνει φως όλο το χρόνο στο σπίτι.

Ζωγραφιές από αλεύρι ρυζιού.

Ο νέος χρόνος στο νησί **Μπαλί της Ινδονησίας** ξεκινά στη χάση του φεγγαριού, μετά την εαρινή ισημερία. Η πρωτοχρονιά δηλαδή είναι κινητή γιορτή, ανάμεσα στις 21 Μαρτίου και τα μέσα Απριλίου.

Προσφορές

Η Πρωτοχρονιά (Νιέπι) είναι ημέρα σιωπής. Οι άνθρωποι δε μιλούν και μένουν στα σπίτια τους, ώστε να βρει η φύση την ισορροπία της. Δεν επιτρέπεται η κυκλοφορία κανενός οχήματος.

Το σχέδιο έγινε στην είσοδο ενός καφενείου για να υποδείξει στους τουρίστες να σεβαστούν τη μέρα της Σιωπής.

Τρεις μέρες πριν τη Μέρα Σιωπής γίνεται το Μελάστι: οι Μπαλινέζοι καθαρίζουν (εξαγνίζουν) τα αγάλματα που τους βοηθούν να πλησιάσουν το Θεό, όταν προσεύχονται. Πηγαίνοντας τα ιερά αντικείμενα στη θάλασσα ή στο ποτάμι παίρνουν από το νερό και το θεό των νερών Μπαρούνα (ο Ποσειδώνας του Μπαλί) την ευλογία της αιώνιας ζωής.

Σε μερικά χωριά του Μπαλί αναπαριστούν σκηνές από τη ζωή του Ράμα, του ιδρυτή της θρησκείας τους.

Η Πρωτοχρονιά στην **Ταϊλάνδη** ονομάζεται Σονγκράν και γιορτάζεται ανάμεσα στις 13 και τις 15 Απριλίου, την πιο ζεστή εποχή για τη χώρα αυτή. Είναι το τέλος της περιόδου της ξηρασίας.

Αφήνουν στο νερό των ποταμών ή των λιμνών αναμμένα καντήλια για καλή τύχη. Πιστεύουν ότι έτσι διώχνουν τα προβλήματα μακριά.

Τη μέρα αυτή ρίχνουν νερό στα αγάλματα του Βούδα.
Συχνά στο νερό βάζουν και αρωματικά χόρτα.
Με το νερό που τρέχει, θέλουν να δείξουν ότι διώχνουν
μακριά από την νέα χρονιά κάθε τι κακό.

Την Πρωτοχρονιά, οι περισσότεροι
Ταϊλανδοί πηγαίνουν στα χωριά τους
για να συναντήσουν τους ηλικιωμένους
της οικογένειάς τους. Τους ρίχνουν
νερό στα χέρια, δείχνοντας έτσι το
σεβασμό τους.

Ρίχνουν σκόνη στο πρόσωπό τους, συνήθως από κιμωλία, που
θα λείπει από το πρόσωπό τους με τον χρόνο και νερό για την κήθαρόσή

Το νερό που ρίχνουν την Πρωτοχρονιά (τέλος της περιόδου της ξηρασίας) είναι το πιο εντυπωσιακό έθιμο: με μπετόνια, λάστιχα, νεροπίστολα, καταβρέχουν ο ένας τον άλλο.

Ακόμα και οι ελέφαντες συμμετέχουν.

Την ίδια μέρα γιορτάζουν και στη γειτονική **Καμπότζη** την πρωτοχρονιά. Παίζουν όλη τη μέρα παραδοσιακά παιχνίδια.

Ένα αγαπημένο τους παιχνίδι παίζεται από δυο ομάδες 10 ή 20 παιδιών: μια ομάδα αγοριών και μια κοριτσιών. Στέκονται απέναντι. Η μια ομάδα ρίχνει στην άλλη μια μπάλα από κουρέλια. Μόλις την πιάσουν, πρέπει να την πετάξουν πάλι πίσω γρήγορα. Αν η μπάλα χτυπήσει κάποιον, τότε η ομάδα του πρέπει να χορέψει, ενώ η άλλη ομάδα τραγουδά.

Οι βουδιστές πιστεύουν ότι τα ζώα πρέπει να ζουν ελεύθερα. Έτσι την πρωτοχρονιά, για να το καλό, απελευθερώνουν ζώα: πουλιά, χελώνες, καβούρια, ψάρια.

- Για τη φυλή Μαντίγκο της **Σιέρα Λεόνε** (Αφρική) η γιορτή της Πρωτοχρονιάς συμπίπτει με την εποχή της σποράς, τον Απρίλιο, στο τέλος της περιόδου της ξηρασίας. Η περίοδος των βροχών που έρχεται, θα φέρει νέα ζωή.
- Τη μέρα αυτή καθαρίζουν τα σπίτια, παίζουν μουσική και αποκτούν καινούρια δοχεία για να «δεχτούν το καινούριο νερό».

